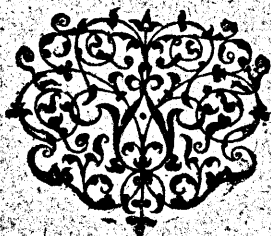

Oratio

IN DIE CATHERINAE

SOLENNITER
IVXTA LEGES PHI-
LOSOPHICAE FACVLTA-
tis in Academia VVitebergen-
si, habita

Johanne Majore : D.

VVITEBERGÆ

Typis heredum Ioannis Cratonis, 1584.

ORATIO.

*OS homines socium finxit Deus autor
ad usum,
Et variam officij iussit obire vicem.
Non ut sepositis curis, de more fera-
rum*

*Sorde voluptatum vita trahatur iners:
Cumq; suo absuntus motu calor insitus esset:
Sic corpus vacuum mente putrescat humi:
Ceu venit in pomis, brutisve animantibus usu;
Qua sine spe vita sunt cinis, umbra, nihil:
Vera Dei in socio sed ut agmine fama nitescat,
Atq; alijs alijs caelica iussa sonent.
Hunc colit ob finem socios homo conditus usus;
Nam pietas urbes, iuraq; sancta dedit.
TYRBA sed hunc finem vel nulla, aut rara reuoluit
Vt lato vigeat limite fama Dei.
Vulgus, ab externis splendoribus astimat urbes,
Inq; opibus nervos indicat esse sitos:*

A ij

Si res

Sires ampla: caue fossa: armorumq; paratus:

Mole graues, culta marmore, & arte domus.

Quod si quis melius sentit: modò laudibus effert

Vim disciplina, subsidiumq; fori:

Tum latas leges vario super ordine vita,

Ex quibus euentum vincula pacis habent.

HÆC bona, sunt huius vita tantum usibus apta

Hac quoq; cum vita finem habitura suum.

Omnibus hanc legem indixit natura creatis,

Ut quia sunt aliquid, sint aliquando nihil.

SED qui precipuum vult rerum expendere finem,

Ac animum ad verum nempe referre decus:

Is scit in his operam conatibus esse locandam

Noticia ut crescant semina vera Dei.

Tum capita, ac populus studijs, operaq; parati

Verba Dei ad generis tempora sera trahant.

Id, nisi conuentusq; sacri, ludiq; colantur,

Non alia fieri lege, modoq; potest.

Nanq; opus est pure cœlestia semina tradi,

Et pubem institui, qua decet, arte rudem.

CVM sit in his rebus positum decus omne duabus:

Hæc res hac regio possidet una duas.

Nam sonat hic prestans alijs sapientia Christi,

Quam sumtam ex patrio detulit ipse sinu.

Et ve-

Et venit ad Christum nemo, nisi traxerit ipsum

Ut verbi genitor pectora prona mouens.

Hocq; modo ingenua tractantur gnaviter artes,

Vnde homini virtus surgat, honorq; Deo:

Non ut detineant sine pondere vocibus aures,

Et lis de capris perfonet orta tribus:

Pacis enim dulce est nomen, res ipsa salubris;

Candida non intrat pectora litis amor;

Sed vel sacra Dei illustrent, vel commoda vita;

Nam qua dicuntur tempore, pondus habent.

Non opus est hominis melius, quam fundere voia,

Deq; Deo humanum saepe docere genus.

Cetera pratererunt studia. Et sine numine Christi

Facta, nocent homini, suntq; odiosa Deo.

Et ratio est vobis congressus reddita nostri;

Ergo quod ostendi voce, probabo fide.

Qui Patris es verbum, et ratio, et sapientia Christe,

Cuius Et hoc mundi dextra creavit opus:

Omnia qui solo facis, Et regis omnia nutu.

A cuius pendet munere nostra salus:

Semper Et in sacro praesens es numine coetu:

Huc ades, Et lingua suggere verba mea:

Atq; mihi ad pubem facienti verba disertam

Aethereo aspiret Flamen ab orbe tuum.

Grata Deo, & qua sint ex usu, carmina pangam;
Debet ad autorem Musa redire suum.
Vena, Dei donum est, & motus ab aethere spirans,
Quo Deus, & virtus possit in orbe cani.
Vult Deus agnosci, & dictis ad sidera tolli
His homo de causis factus imago Dei est.
Nec sine doctrina, & studio virtutis, & usu
Nosse potest quisquam, nec celebrare Deum.
Unde, Dei causa virtutem, artesq; fouemus;
Nec doctrina caret fruge, salute labor.
Cumq; Dei fama virtus famuletur, & artes:
Ac ars & virtus sint operante Deo:
A te Christe petat, qui vult orator haberi;
Qui bene fert Christo vota, disertus erit.
Vota loco quanuis Christo debentur in omni:
Plus tamen in cœtu vota peracta valent.
Huncq; locum, ac tempus patres obière priores,
Vt pia vota ferant, grataq; verba ferant.
HÆC lux, si veteris monumenta reuoluimus aui,
Rege satam Costo te CATHERINA notat.
Praside qua nitor ac nerui doctoribus adsint,
Sine fori causam, seu pietatis agant:
Quòd vice sermonum vanis congressa magistris
Arte pia arguta contudit artis opus.

Hæc

*Hæc ratio effecit cœtus celebrare quotannis ;
Verbaq; per ludi pulpita ferre , patres.
Hæc faciles animi , qui sancti dona volebant
Virginis ob cultum promeruisse sacra.
Nulla , nisi à Christo , solide doctrina paratur ,
Debet ab hoc pietas omne rogare bonum.
Iudicio semper vetus obstat opinio recto ,
Nec sinit affectus cernere lucis iter.
Hic dominos facit esse graues meliora secutis ,
Pellit & è nidis hunc , aliumq; , suis.
Vana superstitio modò morem iactat , & annos ;
Pondere , non numero causa tuenda bona est.
Verior & fidei sententia , sanctior omni
Verborum vinclo semper habenda venit.
Maxima debetur sacro reuerentia regno :
Non tamen hanc regis quodq; meretur opus.
Sapè aliquem damnat prator : ius soluit eundem ;
Nec vir , ut officium : præsul , ut ordo valet.
Ordo Dei , & tractata suos res ordine , sancta est ;
Sed tamen ad fraudem vertit utrunq; furor.
Nec vim legis habent quauis vaga vota potentium :
Nec vitium officij debet honore tegi.
Rari iustitia frenis sua facta cœrcent ,
Quà libet effracto carcere legis eunt.*

Fraus

Fraus pugnat numero, sed vincet caussa bonorum;

Vox ubi Christe tua est, nil valet ira Papa.

N V N C quia barbaries hac mundi ex parte fugata

Relligio ex umbris sustulit alma caput: (est:

Iactavitq; iugum, & mentes terrore resoluit

Quas Latij oppressit fulmen, & ira lupi.

Atria Musarum repetunt facunda nitorem:

Artibus est species reddita, fama Deo.

Obstita vis fandi spinis, expulsa lepore est:

Et sonat in templis vox patefacta Dei:

Ac bene cum linguis artes traduntur honesta,

Semina virtutum, notitiaq; Dei.

Hincq; fori officium, & sacra res depromit ad usum

Qui possint alijs reddere iura, viros.

C O Nsortes opera geminos Deus extulit Orbi,

Qui res has iuri restituere suo.

Quorum qui prior est, animoq; & corpore maior

Praditus ingenua fronte L V T H E R V S erat.

Alter voce sua, ac animo submissior ibat

Doctorem in varia sorte M E L A N T H O N agens.

In cuius labris posuit sua limina Pallas

Vtraq; , qua Christi vim, meritumq; refert:

Iustitiam Fidei, qua Christi munera prendit:

Et quod sit lethi, quodq; salutis iter.

Alter,

*Alter sermonis grauitatem, & numen habebat,
Tincta Periclaeo verba lepore sonans.
Quo proceres posuere minas, statuq; remisso
Submisere pijs obuia colla iugis.
Hic, in consilium Charites adhibebat, & artes,
Ingenuoq; alijs cedere, cura fuit.
QV ID strepitis Cuculi? pereunt iactata per auras
Crimina vestra, manent carmina Luscinia.
Qua sint Christe tui praecepta salubria coetus,
Quaq; tui focij, quaq; dedere patres:
Hic ratione breui, & plano sermone retexit,
Omnia de veris fontibus hausta Dei.
Nec plane sentire queant, nec dicere plene,
Hos nisi facundum subleuet huius opus.
Non reperire status caussarum, arcent ve valerent,
Aut quo materies cardine versa foret:
His nisi subnixi pennis veherentur ad ipsum,
Atq; viam his Theseus per sua fila regat.
NON metuumt fati leges monumenta Philippi,
Nec sunt arte hominum nixa, sed ore Dei.
Si vim forte ferant homines: vis tangere quadam
Nos homines: artem ladere nulla potest.
Plures, quos sugeret, quam quos sequeretur, habebat;
Carpebant aliqui, nemo inuabat opus.*

B Differet

Differet hic paries, hominum si gratia muta est.

Posteritasq; piuum nomen in ore feret.

ERGO superstitio, qua Christi munera preffit,

Exulat, & melior regnat in Orbe Fides.

Olim res varia docuere in imagine Vates,

Et persona sacrum ficta notauit opus:

Pinxit ut ille sacrum Catharina nomine coetum

Cui vati vates nomen Apollo dedit:

(Nanq; loco scripti rudibus proponitur umbra;)

Postera gens crasse credidit esse deam.

Huic, qua nulla fuit, cultum tribuere precando;

Si tamen ulla fuit, non prece digna fuit.

Hac etenim soli debetur gloria Christo;

Qui verbum viuens est, & imago Patris.

Præcipit hunc omnis precibus scriptura vocari;

Est igitur verus nomine, req; Deus.

QVIA prius errarint patres in nube: videtis;

Sed seculi labes ista prioris erat.

Qui tamen has inter stipulas fundamen habebant,

Quo doctrina Dei pondere fulta suo est:

Et veniam erratis ardenti mente petebant,

Spes ut nixa tuo sanguine Christe foret:

Non sunt ob stipulas proiecti à numinis usu,

Quas domui attexit gens rudis arte sacra.

Nec

Nec modò par culpa, sed abundans omnia supra
 (redebant pretium sanguinis esse tui.
 (Nam pretium ob nexum forma seruilis in unam
 Personam verbi, iura salutis habet.)
 Non sua torquebant morientem vulnera quenquam,
 Qui tua respexit vulnera Christe fide.
MVLTÀ, & magna pios caligo, luesq; fatigat:
 Non tamen ut vero mens sit iniqua sciens:
 Nec moniti errores obnixà voce tuentur;
 Qui studet affectus vincere, victor erit.
Mensq; palàm stipulas elidi sentit ad ignem
 Cùm rem certatim morsq;, fidesq; gerunt.
 Et sua pro lapsu pœnarum exempla vagantur;
 Qui tamen est caussa fidus in arce, sapit.
 Antè, diem, pariterq; deam coluere parentes,
 Vt cursum in studijs det venerata bonis.
 Consulti Sophia pro signo utuntur eadem,
 Pressaq; dat caris huius imago fidem.
 Gens Danaï affecit Ioue natam Pallada cultu:
 Artes esse Dei libera dona notans.
 Vt colerent homines virtutem, & rebus honestis
 Quisq; operam certa sub statione daret:
 Virtutis species diuorum nomine signant,
 Quod sit virtutis caussa suprema Deus.

TERMINVS hinc Deus est, nam ius equale tueri
Sires dividimus: res, & imago Dei est.
Nata Minerva Ioue est; ratio ac sapientia felix.
Nata, nisi à solo, non aliunde, Deo est.
Sic Themis est legum Dea; dando in iure monetur
Rex sine respectu ius dare, more Dei.
Nos ex corde Patris genitum sine tempore **V**ER-
Artis, & eloqui ducimus esse caput. (BVM
Et non ex hominibus est, vim rerum, ac vocis habere;
Hac nisi det Christus munera, nemo dabit.
Omnis in hoc uno retinet sapientia sedem,
De quo ceu grauido munera carpe penu.
Hunc Pater autorem declarat voce per auras;
Qua bona, quaq; affert verba, prahende fide.
Applicat ipsa suos alienum munus ad usus;
Qua data sunt cunctis, propria sume, fide.
Quam tibi voce sonat, Patris est ea certa voluntas;
Non igitur dubites huic adhibere fidem.
Quotidiè in coetu fert patria sensa sacro;
Vox pia praconis, vox manifesta Dei est.
Nosse voluntatem vis Patris? consule Natum;
Verba facit: conde hac aure, reconde sinu.
Vult operam impendi studijs, cum dulcia Nati
Aure iubet conde verba, fideq; capi.

Arte opus est, si vis sensum comprehendere verbi;

Non bene perceptis fidere nemo potest.

Omnis doctrina ratio, & perfectio tandem

Conflatur precibus, sedulitate, fide.

Si placet ergo Deo nos vocem discere Nati:

Non labor, aut nostra displicet artis opus.

Sed vis tota hominis sit vocibus amula Nati:

Non sectare sonum, remq; relinque soni.

Flamen enim vires per vocem in corde refingit,

Quam vocem facili Filius ore sonat.

Qui capiunt vocem, nova lumina condit in illis,

Et sua virtutis germina pulcra micant.

SED cur tot facies pœnarum, atq; agmina cladum,

Quascunq; in partes lumina vertis, eunt?

Aduocat has grauis ira Dei scelere excita nostro;

Non pia vox pondus, vocis & autor habet.

Præterit illa aures, hic est sine honore relictus,

Continet & raros area vasta greges.

Arguit hæc verbi fastidia, tædia Christi

Voce noui pacti Spiritus ipse Dei.

Atq; reos peragit, dubitant quod fidere Nato,

Vox instrumenti quem sonat alma noui.

Nec crepitus bullæ, vel fulmina bruta sine ictu,

Aut sine re sonus est, tanta querela Dei.

*Pœna, minaq; simul, vox ac opus aditur unà;
Si petis exemplum, quod petis Orbis habet.
Vix sacra res paruo mundi se continet antro;
Vis Christum exagitant iugera lata premit.
Omne latus Lybia gens Sarracena frequentat,
Et saltus Arabum, cultaq; rura Phari.
Truxq; Getes Asia imposuit iuga sua minori,
Et tenet Argolicas sub ditione plagas.
His porro à furijs si pars intacta remansit:
Errorum artifices sub sua iura trahunt.*

Apocal.
Cap. 12.

*Fata sub arcano IOHANNES codice pandit,
Fœmina quòd sedes per loca sola colet.
Huius membra loco dispersa vagantur in omni,
Vixq; specu Abdias unus & alter alit.
Vatibus hi pulsas umbras ac tegmina præbent,
Ac aliqua hac mundi nomina parte fouent.
Semper apud paucos habuit doctrina receptum,
Semper & his paucis adfuit umbra Dei.
Rarus erit Christi cultor sub fine, nec ullam
Cum referet gressum cernet in Orbe fidem.
Nos tamen ad vocem quam portat ab æthere Na-
Aures, ac animi sensa referre debet. (tus
Summus ad hanc vocẽ sacrum Pater alligat agmen,
Quiq; fide hanc haurit, fœdere junctus erit.
Fv lmina nos cogunt sensu discedere ab illis
Absona voce Dei qui sua scita ferunt. Er*

Ergo pedem à ritu sacrorum abducimus omni
Qui factis differt ordine Christe tuo.
Non pompam instituit Christus cum farre sacrato,
Nec iussit cauea, quod dedit, orbe tegi.
Nec vetito in cultu carmen vetus ore sonamus:
Sed Christi efferimus carmine dona nouo.
Voxq; noui pacti, nomen sibi vendicat illud:
Non est natura, nec rationis opus.
Lex in monte Sina vetus est, nec amabile carmen,
Ad cuius sonitum cor micat, ora tremunt.
Inq; animis hominum lethalia spicula linquit,
Qua nisi mox sanes Christe, querela sonet.
Sed data gratuita mundo promissa salutis,
Sunt noua, nec veteri carmina more tonant.
Dulcis in his modus est, res cordi atq; auribus aqua;
Omnis ab audito carmine cura fugit:
Ut Saulen memorant cum iam sua mittere vellet
Tela, lyrae sonitu continuisse manus.
Sensus in his longè est nostra à ratione remotus,
Quem Patris ex tacito fert satus inde simus.
Hocq; nouum carmen Nati Pater indidit ori,
Quod repetunt nato flamina sancta Deo:
Quodq; Dei laude est plenum, & quo plurimus ordo,
Ut legat hoc carmen, lumina fixa feret.

Psal. 40.

Praterea

Prætereà cæco noua gens ac lucida mundo,
 Efficitur Flatus vi vegetante sacri.
 Et nisi doctrinæ genus hoc noua semina spargat,
 Præsîde quod Christo cepit in Orbe seri:
 Quippe vetus secum deducat carmen ad Orcum
 Gens Ebraea suum, gensq; Latina suum.
 Hac, sua monstra Deum, resq; à ratione petitas:
 Illa, canit ritus Mose seuerè tuos.
 Non apud has ratio quaerenda salutis, & cui est;
 Vera fides summi munus, opusq; Dei est.
 ERGO nouum carmen de partæ dote salutis
 Nos decet in cœtu sæpè referre pio.
 Nam tali legitur tantum sacer ordine cœtus,
 Si peragit partes vox operosa suas.
 Quid superest igitur, nisi grates voce feramus,
 Quas re, quas opera nemo referre potest.
 Laus eat ad Patrem, et genitum, Flatumq; sacratum;
 Est tribus his paribus par tribuendus honor.
 Postq; Deum, conferte preces pro præside regni;
 Nanq; salutaris rector imago Dei est.
 O Soli iustitiæ, & lumen de lumine Patris,
 Protege doctrinæ sensa relecta tua.
 Floreat his oris pax, & reuerentiæ legum,
 Officium, virtus, & sine labe pudor.

*Tu rege consilijs Augusti pectora nostri,
Et dux esto Ducis, vel pater esto patris.
Urbes iustitia tutatur, moribus ornat,
Legibus emendat, subsidijsq; fouet.
Imperii superest oculus propè solus, Et unus:
Non ergo hunc oculum mors, nisi sera, tegat.
Cumq; referre vicem nequit hac in parte facultas;
Nam meriti modus est altior ille sui:
Verborum interea fructum fert aqua voluntas;
Hac quoq; si desit vis sua, grata Deo est.
Concipimusq; preces, Deus ipsi proroget auum,
Ut velut est, possit commodus esse diu.
Quòdq; Deo vitam, Et virtuti accommodat o-
mnem:
Huic virtus famam conferet, astra Deus.
NON hic plura feram: cætum iam soluimus, ite;
Si qua suo septa est sine loquela, bona est.*

D I X I.

C DECA-

DECANVS ET
 COMMVNITAS PROFITEN-
 TIVM PHILOSOPHIAM, IN ACADE-
 demia VVitebergenſi,

AD DIEM HODIERNVM, QVI
 est mensis nouembris 25, aſſcribitur
 in Faſtis noſtris nomen CATHARI-
 NAE, de qua quid memoria prodide-
 rint veteres, & quibus commentis ea
 qua prodita ſunt, fœdata fuerint at atibus ſuperio-
 ribus, & contaminata à Pontificijs: id commem-
 rari hoc loco non poteſt, fort aſſis etiam non debet.
 Sunt enim anilia & ſuperſtitioſa in his pleraq, &
 ad manifeſtam idolomaniam ſtabiliendam excogi-
 tata, quibus nimirum cultus ſoli DEO καὶ ἀπορίας
 rerumq, omnium moderatori tribuendus, cum ſan-
 ctis hominibus communicatur, fraude impia ac de-
 teſtabili. Quod tamen ad noſtrum inſtitutum per-
 tinet, regiam hanc virginem fuiſſe perhibent, doctri-
 na atq, opt. artium ſtudijs eruditam: qua, cum à
 Maxentio Tyranno aut abiurare iuberetur no-
 men & religionem Chriſtianam, thura & odores
 idolis incendendo, aut grauiſſimum ſanè perferre
 ſupplici-

supplicium, summa animi constantia sese illi opposuerit, convocatosq; ad disceptationem Philosophos, Platonis & Sibyllinis nescio quibus in medium adductis, ita superauerit contuderitq;, ut ab irato Tyranno viui illi in rogam coniecti & cremati fuerint uniuersi: tandem verò & ipsam hanc, quia neq; minis neq; pollicitationibus à fide & religione sua abduci potuerit, gladio iugulatam, sanguinem & vitam propter confessionem nominis Christi profudisse. Atq; hæc de CATHARINA inter alia sic commemorantur. Quibus adducti aliquando fuerunt homines, literati pariter cum cæteris, ut crederet, præsidem illam et patronam esse studiorum Philosophia, & ab numine eius impetrari oportere, si quis excellere in hoc disciplina genere, & sapientia ac eloquentia laude celebrari cuperet: unde & diem festum, CATHARINAE nomine, maiores nostri agitare soliti sunt quotannis, & imaginem huius pro insigni datam esse Collegio nostro, publicè notum est. Pari fermè religione, in commenticia illa Deorum multitudine, Minervam suam introduxerunt Ethnici, in cuius tutela ingenuarum artium ac disciplinarum studia esse existimabantur. Sed cuiusmodi hæc sint, & quàm perniciosum errorem

contineant, nobis qui è superiorum temporum te-
nebris cum Ethnicis tum Pontificijs, in hanc cla-
rissimam lucem doctrinae caelestis collocati sumus,
statuere est in promptu. Quis enim nostrum non
intelligit, quanta impietas sit, quantum scelus, re-
lictò & quasi repudiato DEO, commentitium ali-
quod numen accersere, aut conuertere se ad homi-
nes vel viuos, vel qui de vita iam decesserunt, &
ab his petere atq; expectare ea, qua cupimus, &
qua nisi à DEO proficisci, nostroq; vsui suppedita-
ri nequeunt? Quòd igitur rectius sentimus de re-
bus tantis, & hac superstitionum commenta serio
detestamur: id singulari Dei benignitati acce-
ptum ferimus. Et quanquam veterem consue-
tudinem reuocare nunc decreuimus, qua solen-
nis & festus hic dies esse solebat communitati
nostra, & Philosophiam in hac discantibus: ta-
men hic honos non habetur Catharinae, de qua
diximus, sed Filio Dei tribuitur, qui, cum fons
sit verae omnis sapientiae ac doctrinae, ei vota
facimus, ut honestarum artium & linguarum
studia deinceps quoque, unà cum luce verbi
caelestis, inter nos seruet, nostrisq; laboribus ad-
sit, ut seruiant gloriae ipsius, & nobis alijsq; sa-
lutares

lutares sint & fructuosi. De his ergo alijsq;
ad studia nostra professionis pertinentibus, cogi-
tationem hoc potissimum tempore Scholasticos
suscipere voluerunt maiores nostri: atque ne oc-
casio commentandi deesset, introduci ceptum est,
ut in loco publico & confesso frequenti oratio ha-
beretur, qua animi ad gratiarum actionem Deo
misericordiam debitam, & ad Philosophia bona-
rumq; artium amorem ac studium excitarentur.
Quam dicendi operam, ut ante hac sponte sua
suscepit, & superioribus annis aliquot, magna
cum laude sua, & utilitate ac voluptate audi-
torum, praestitit Vir clarissimus & Poëta eximi-
us D. JOHANNES MAIOR Ioachimus,
Collega & amicus noster: ita nunc repetere e-
andem, atque à Musis suis elaboratum quid
proferre, hacq; ratione de communibus studijs suo
loco benè mereri iterum constituit. Cum au-
tem hodie id commodè fieri non potuerit, diffe-
renda res fuit in diem perendinum, ad quem ut
Scholastici frequentes conueniant, hora eius diei
IX. in loco ubi docere publicè solemus maximo, ac
praestantissimum Poëtam nostrum attentis no-
biscum auribus animisq; audiant, eos hortamur.

Et confirmare enim sine ulla dubitatione possumus, ipsum hoc etiam tempore, aliquid allaturum, ingenij & nominis sui praestantia dignum: & experientur, qui adesse voluerint, se cognoscendis ijs, quantum recitabuntur, operam impendisse non poenitentem. Neq; pluribus nos hac agere apud vos est necesse, cum sic persuasum habeamus: cuius Poëta scripta eruditissima meritò magnificitis omnes, inq; manibus habetis quotidie, ad eius vocem & Musicam suauissimam, ex ipsius ore coram audiendam, vos spontè vestra & cupide accessuros esse. P. P. ipso die Catharina.

Anno Christi 1584.

F I N I S,

